

فرشاد گلزاری

رشد روزافزون تکنولوژی در سراسر جهان از گذشته تاکنون مورد استقبال عوام و خواص در تمامی سطوح قرار گرفته و حتی در برهه‌ای از زمان با رونمایی از این ابزار، ستایش کمپانی‌های سازندگان آنها را شاهد بوده و خواهیم بود. اینکه یک ایده بکر در عرصه فناوری توسط تیم دانشجویی در یک دانشگاه یا توسط پژوهشگران یک کمپانی خصوصی یکبار به سماع و نظر افکار عمومی می‌رسد و چندی بعد هم از محصول آن رونمایی می‌کند، بدون شک چیزی جز ستایش عموم را در بر ندارد؛ اما در این میان کسانی به عنوان منتقد در حال بررسی آن محصول فیزیکی یا تکنولوژی مربوطه هستند تا بتوانند همه را متوجه خود کنند. منتقدان در این عرصه عموماً دو هدف را دنبال می‌کنند. نخست آنکه یک محصول را به صورت علنی به نقد می‌کشند تا ماهیت آن تکنولوژی را بر سوال ببرند و به خریداران آن هشدار دهند که این محصول یا تکنولوژی ضعف‌هایی را درون خود دارد. هدف دوم از نقد چنین محصولات یا تکنولوژی‌هایی، ضربه اقتصادی و حیثیتی به کمپانی یا تیمتسرت است. باید پذیریم که دنیای امروز، دنیای رقابت است و این رقابت در ابعاد گسترده وجود دارد اما نتیجه نهایی آن نزاع بر سر «پول و حذف رقبا» است تا در نهایت بتوانند محصولات خود را جایگزین محصولات حریف اقتصادی و کاری خود کنند. در این میان حالت سوم هم وجود دارد و آن حضور منتقدان دولتی و امنیتی است. بدون شک عرصه تکنولوژی و خلق محصولات جدید پیرامون آن اگر چه برای بشریت راحتی و رفاه را به ارمغان آورده، اما در برخی مواقع فناوری‌ها می‌توانند به تهدیدات جدی علیه موجودیت انسان و بالطبع دولت‌ها تبدیل شوند. به عنوان مثال زمانی که متاورس رونمایی شد و یکبار به تمام جهان این مساله با تکیه بر رمزارزها جنبه عمومی به خود گرفت، در ابتدا همه از شوق آنکه تکنولوژی آن هم بر پایه اقتصاد تا به اینجا رشد

داشته، در پوست خود نمی‌گنجیدند اما چندی بعد کلاهبرداری مجازی در این حوزه شیوع پیدا کرد و نقد‌های جدی به متاورس وارد شد. بعد از آن و به خصوص پس از آنکه اولین جشن عروسی و اولین کنسرت مجازی در متاورس برگزار شد، جامعه‌شناسان دست به کار شدند و نسبت به این رویداد تاریخ در عرصه تکنولوژی هشدار دادند. به باور آنها متاورس اگر چه جذابیت‌هایی

فاصله میان پیشرفت فن آوری‌های جدید و قوانین ناظر بر آن همواره محل نگرانی سازمان‌های مدافع صلح و امنیت بوده، اما بار شد فزاینده فن آوری‌ها در حوزه ربات‌ها از یک سو و فناوری‌های ارتباطی از سوی دیگر، نوع تازه‌ای از تهدیدهای تروریستی ظهور یافته است

دیده‌بان تروریسم نسبت به گسترش خطرات فناوری‌های نوین ابراز نگرانی کرد؛

هوش مصنوعی، تهدیدی برای امنیت ملی کشورها

در حوزه اقتصادی و فناوری برای عمومی مردم جهان دارد، اما در نهایت موجب تنها شدن انسان‌ها و تحکیم فردگرایی در زندگی روزمره خواهد شد. دولت‌ها هم در این میان متاورس را از دیدگاه امنیتی تحلیل کردند. آنها معتقد بودند که این مکان می‌تواند فضای خوبی برای تبادل اطلاعات گروه‌های بزه‌کار سازمان یافته و حتی جریان‌های تروریستی در پوشش‌های مختلف بایکدیگر باشد و در لایه بعدی به این موضوع اشاره کرده بودند که متاورس حتی قابلیت آن را دارد که علاوه بر وقوع کلاهبرداری‌های کلان و خروج سرمایه از فضای واقعی به بستری مناسب برای پولشویی تبدیل شود که باز هم از نظر آنها پای امنیت اقتصادی و امنیتی ملی در میان خواهد بود.

هوش مصنوعی: تهدید بالفعل؟
با وام گرفتن از مسائلمطروحه اگر نیم‌نگاهی به دنیای تکنولوژی بیندازیم به این مفهوم می‌رسیم که تهدید جدیدی علیه امنیت وجودی انسان‌ها و همچنین امنیت ملی کشورها در حال رخ عیان کردن است

که این بار با نام «هوش مصنوعی» به جهان معرفی شده است. تعاریف زیادی از حیث علمی و لغوی در مورد هوش مصنوعی مطرح است که موضوع نوشتار ما نیست؛ اما به زبان ساده، هوش مصنوعی (Artificial Intelligence) به توانایی تفکر یا یادگیری کامپیوتر یا ماشین گفته می‌شود. برای اینکه فردی هوشمند و دارای هوش تلقی شود، باید یادگیری اتفاق بیافتد و فرد آموزش ببیند و در مورد هوش مصنوعی هم چنین مکانیزمی مطرح است.

اما آنچه در این میان حالا مورد نظر دولت‌ها قرار گرفته تهدیدات این تکنولوژی برای امنیت ملی کشورها است. روزنامه گاردین در گزارشی جدید خود به این موضوع اشاره کرده که سازمان دیده‌بان تروریسم با ابراز نگرانی از تهدیدهای هوش مصنوعی برای امنیت ملی کشورها، از سازندگان این فن آوری خواسته تا ذهنیت «آرمان‌شهری» خود از هوش مصنوعی را کنار بگذارند؛ چرا که این فن آوری جدید می‌تواند برای پرورش افراد آسیب‌پذیر مورد استفاده قرار گیرد. جاناتان هال

تروریست‌ها از آن برای حملات غفلت شده است. او به گاردین گفته است که سازندگان هوش مصنوعی باید در کنار خود یک نونازی ۱۵ ساله دو آتش داشته باشند تا تهدیدهای بالقوه این فن آوری را بهتر درک کنند؛ چرا که خالقان هوش مصنوعی باید در برابر کاری که می‌دانند مردم ممکن است با این فن آوری انجام دهند، دفاع جانانه از خود داشته باشند. در این میان دیده‌بان تروریسم که به طور مستقل به بازبینی قوانین دولت بریتانیا در زمینه تروریسم می‌پردازد، نگرانی فزاینده خود را از دامنه‌های چت‌های هوش مصنوعی برای متقاعد کردن افراد آسیب‌پذیر و یا افسراد دارای طیف متنوعی از عملکردهای عصبی برای انجام حملات تروریستی ابراز کرده است.

این نگرانی به نوعی نشان می‌دهد که ما باید بیش از گذشته نگران تروریسم سایبری (Cyber terrorism) در سطوح مختلف داخلی و خارجی کشورها باشیم. به عنوان نمونه سرویس‌های امنیتی نگران توانایی چت‌ربات‌های هوش مصنوعی برای پرورش کودکان هستند که در حال حاضر بخش فزاینده‌ای از پرورنده‌های تروریستی مربوط به سازمان اطلاعات داخلی بریتانیا (MI۵) را تشکیل می‌دهد. بر همین اساس در بریتانیا، تلاش‌ها برای مقابله با چالش‌های امنیت ملی ناشی از هوش مصنوعی با مشارکت سازمان اطلاعات داخلی این کشور و موسسه آلن تورینگ، نهاد ملی علم داده و هوش مصنوعی، تشدید شده است که نشان از نگرانی این کشور در عرصه امنیتی با محوریت هوش مصنوعی دارد. بر همین اساس باید گفت که فاصله میان پیشرفت فن آوری‌های جدید و قوانین ناظر بر آن همواره محل بحث و نگرانی سازمان‌های مدافع صلح و امنیت ملی است، اما بار شد فزاینده فن آوری‌ها در حوزه ربات‌ها از یک سو و فناوری‌های ارتباطی از سوی دیگر، نوع تازه‌ای از تهدیدهای تروریستی ظهور یافته که به شدت مایه نگرانی دولت‌ها شده است. حال باید دید که شیوه‌های برخورد با این پدیده جدید یا حداقل مهار آن از سوی دولت‌ها چگونه خواهد بود؟

دیده‌بان تروریسم که به طور مستقل به بازبینی قوانین دولت بریتانیا در زمینه تروریسم می‌پردازد، نگرانی فزاینده خود را از دامنه‌های چت‌های هوش مصنوعی برای متقاعد کردن افراد آسیب‌پذیر و یا افراد دارای طیف متنوعی از عملکردهای عصبی برای انجام حملات تروریستی ابراز کرده است

جهان نما

بزرگ‌ترین تظاهرات سیاسی

در ورشو علیه حزب حاکم لهستان

بیش از ۵۰۰ هزار نفر عصر یکشنبه در مرکز شهر ورشو در یک تظاهرات بزرگ علیه حزب قانون و عدالت (PIS) حزب حاکم لهستان راهپیمایی کردند. به گزارش پولیتیکو، این راهپیمایی توسط حزب پلتفرم مدنی (PO) به رهبری دونالد تاسک نخست‌وزیر سابق لهستان و رئیس سابق شورای اروپا در راستای تلاش برای شکست دادن حزب قانون و عدالت در انتخاباتی که اواخر سال جاری برگزار خواهد شد، برگزار شد.

تاسک خطاب به جمعیتی که میدان قلعه ورشو را پر کرده بود، گفت: همه شما اینجا هستید زیرا فقط باور کرده‌اید که ما می‌توانیم برنده شویم. رهبر حزب پلتفرم مدنی لهستان، افزود: به شما متعهد می‌شوم که ما در این انتخابات پیروز خواهیم شد و حزب حاکم را پاسخگو خواهیم کرد.

به نوشته پولیتیکو شرکت کنندگان در این راهپیمایی پرچم‌های سفید و قرمز و پلاکاردهای ضد دولتی از جمله پرچم‌های معروف محلی با هشت ستاره، که علامت لهستانی ضد حزب قانون و عدالت است را در دست داشتند. این تظاهرات که به نظر می‌رسد بزرگ‌ترین تظاهرات سیاسی در لهستان در دهه‌های اخیر باشد، تنها چند روز پس از آن برگزار شد که آندری دودا رئیس‌جمهور دوستانه حزب قانون و عدالت، قانون بحث‌برانگیز تشکیل کمیسیون ویژه‌ای برای بررسی نفوذ روسیه بر امنیت لهستان را امضا کرد.

به نوشته پولیتیکو این کمیسیون دارای اختیارات گسترده‌ای خواهد بود از جمله محرومیت ۱۰ ساله از تصدی مناصب دولتی برای اشخاصی که مشخص شود تحت سیطره روسیه تصمیمات سیاسی می‌گیرند. اپوزیسیون لهستان گفته است که تحریم‌های پیشنهادی کمیسیون ویژه می‌تواند برای حذف تاسک از سیاست تحت اتهامات واهی مورد استفاده قرار گیرد.

پس از بالا گرفتن اعتراضات در لهستان نسبت به قانون بحث‌برانگیز تشکیل کمیسیون ویژه که از سوی ایالات متحده و اتحادیه اروپا نیز مورد انتقاد قرار گرفت، آندری دودا رئیس‌جمهور لهستان به سمت کاهش اختیارات کمیسیون حرکت کرده اما این امر مستلزم رأی مجلس این کشور است. لهستان در حال آماده شدن برای انتخاباتی است که قرار است پانزدهم امسال برگزار شود.

طبق نظرسنجی پولیتیکو، پلتفرم مدنی تاسک در حال حاضر پس از حزب قانون و عدالت قرار دارد اما حزب حاکم (قانون و عدالت) از حمایت کافی برای تضمین اکثریت در مجلس آینده برخوردار نیست. نظرسنجی‌های انجام شده مشخص کرده است که جایگاه حزب قانون و عدالت در سال ۲۰۲۳ در پی تورم دو رقمی و رکود اقتصادی ضعیف شده است اما با کاهش تورم ممکن است که حزب حاکم شانس بیشتری برای پیشروی گرفتن از مخالفان داشته باشد.

آمار فقر در یمن به ۸۰ درصد رسید

بر اساس آخرین داده‌ها، آمار فقر در یمن به ۸۰ درصد رسیده است و از هر ۱۰ کودک ۸ نفر در خانواده‌هایی زندگی می‌کنند که درآمد کافی برای برآورده کردن نیازهای ابتدایی و اصلی آن‌ها ندارند. به گزارش ایرنا، موسسه حامی حقوق زنان و کودکان «انصاف» روز یکشنبه به مناسبت روز جهانی کودکان قربانی خشونت و جنگ در بیانیه‌ای اعلام کرد که کودکان یمن از بدترین مشکلات و آسیب‌های روحی، جسمی و بدنی، بهداشتی، قتل و آوارگی رنج می‌برند.

از ابتدای جنگ یمن تاکنون ۸ هزار و ۲۱۸ کودک در این کشور جان خود را از دست داده و یازدهم شده‌اند. در این بیانیه آمده است: ۱۲ میلیون و ۶۰۰ هزار کودک یمنی به کمک‌های انسانی و حمایت نیاز دارند.

کشته شدن تمام سرنشینان هواپیمای پرماجرا در واشنگتن

کوه‌های ویرجینیا سقوط کرد. بنا بر گزارش رویترز، پلیس ایالت ویرجینیا همچنین گفت که در پی سقوط این هواپیمای سبک، هیچ کس زنده نمانده است. جنگنده‌های آمریکایی در جریان تعقیب این هواپیمای «سناسایتین»، انفجار صوتی بر فراز ایالات متحده ایجاد کردند که موجب ایجاد رعب و وحشت شدیدی در بین مردم واشنگتن شد. بنا بر گفته یکی از آگاه‌ان این ماجرا، چهار نفر سوار بر هواپیمای سناسایتین بودند. این هواپیمای سبک قابلیت حمل ۱۲ مسافر را دارد. پلیس ویرجینیا در بیانیه‌ای اعلام کرد که اولین گروه امداد پس از چندین ساعت به محل سقوط رسیدند اما بازمانده‌ای پیدا نکردند. فرماندهی دفاع از حریم هوایی آمریکا، شمالی در بیانیه‌ای اعلام کرد، ارتش ایالات متحده تمام تلاش خود را به کار گرفته بود تا با خلبان هواپیمای مذکور ارتباط برقرار کنند اما این امر محقق نشد.

هواپیمای سبک حامل چهار مسافر که حریم هوایی پایتخت آمریکا را نقض کرده بود، در کوه‌های ویرجینیا سقوط کرد و تمامی سرنشینان آن جان باختند. پلیس ایالت ویرجینیا اعلام کرده است هواپیمای سبکی، خلبان آن، حریم هوایی نزدیک «واشنگتن دی‌سی» را نقض کرده بود و جنگنده‌های «اف ۱۶» ایالات متحده برای تعقیب آن وارد عمل شده بودند، در نهایت در

خبر

وزارت دفاع روسیه از شکست حملات ارتش اوکراین خبر داد

وزارت دفاع روسیه دیروز (دوشنبه) اعلام کرد، نیروهای اوکراینی طی یک حمله گسترده در امتداد پنج بخش از خط مقدم در دونباس به نیروهای روسیه حمله کردند اما در اهداف خود شکست خوردند. به گزارش راشاتودی، وزارت دفاع روسیه با انتشار بیانیه‌ای عنوان کرد: هدف دشمن این بود که شکافی در دفاع مادر قسمتی از آنچه که آن‌ها آسیب‌پذیرترین بخش خط مقدم

روسیا الیوم گزارش داد؛

۴۰ کشته در درگیری‌های دارفور سودان

در درگیری‌های دیروز (دوشنبه) در شمال استان دارفور ۴۰ غیرنظامی کشته شدند، ارتش سودان نیز اعلام کرد که کنترل پایگاه هوایی جنوب خارطوم را دوباره به دست گرفته است. به گزارش روسیا الیوم، در

درگیری‌های سودان در شهر کُتم در شمال دارفور، تا این لحظه ۴۰ غیرنظامی کشته و ده‌هانت دیگر زخمی شده‌اند. ارتش سودان به فرماندهی عبدالفتاح البرهان نیز کنترل خود بر این شهر را اعلام کرد. همچنین طبق گزارش‌ها، در درگیری‌ها میان ارتش و نیروهای واکنش سریع سودان در منطقه العُشره در خارطوم، سه تن کشته و ۱۳ تن دیگر زخمی شدند. ارتش سودان نیز اعلام کرد که کنترل پایگاه هوایی النجومی در کوه اولیاء واقع در جنوب خارطوم را دوباره به دست گرفته و با وجود شنیده شدن صدای پدافندها و انفجارهایی در شمال خارطوم در ساعات اولیه صبح دوشنبه و پرواز جنگنده‌های شناسایی در مناطق مختلف، آرامش نسبی در شهر ام‌درمان برقرار شده است.

ارمنستان:

احتمالا تا پایان ۲۰۲۳ با آذربایجان معاهده صلح امضا می‌کنیم

دبیر شورای امنیت ارمنستان گفت، ایران و باکو احتمالا تا پایان سال جاری میلادی یک معاهده صلح را امضا کنند. به گزارش اسپوتنیک، آرمن گریگوریان، دبیر شورای امنیت ارمنستان طی مصاحبه‌ای با یکی

از شبکه‌های تلویزیونی این کشور بیان کرد: مذاکرات با شدت پیش می‌روند. اگر ما این شدت را حفظ کنیم و حمایت راسخی را از سوی جامعه بین‌المللی برای کسب پیشرفت دریافت کنیم، آن وقت شانس برای رسیدن به یک توافق صلح با جمهوری آذربایجان تا پایان سال ۲۰۲۳ میسر خواهد بود. گریگوریان خاطر نشان کرد: عضویت ارمنستان در سازمان پیمان امنیت جمعی (CSTO) مشکلات خاصی را برای ایران ایجاد می‌کند اما این مشکلات همکاری با سایر کشورها را محدود نمی‌کند. او تاکید کرد: مابه‌شدت باشر کای غربی خود جهت تقویت همکاری‌های امنیتی در حال همکاری هستیم و به این کار ادامه خواهیم داد.